К 62/С 11
120000867940

С РЕВОЛЮЦИОННАТА ЗАКАЛКА НА КЛАСАТА

85 ГОДИНИ МАШИНОСТРОИТЕЛЕН КОМБИНАТ „ДУНАРИТ“

НОСИТЕЛ НА ДВА ОРДЕНА „НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“ – I СТЕПЕН И ОРДЕН „ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ НА ТРУДА“

С РЕВОЛЮЦИОННАТА ЗАКАЛКА НА КЛАСАТА

РУСЕ
1988

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"
120000867940
Н47396

Ц 62
С 11

ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ
на
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УКАЗ
№ 1729

Държавният съвет на Народна република България
въз основа на чл. 93 точка 23 от Конституцията и
чл. 27 от Указа за духовното стимулиране в
Народна република България

ПОСТАНОВЯВА:

Награждава:

Завод „Дунарит" в гр. Русе

с орден „Народна република България" -

I степен -

по случай 75 години от
основаването му и за постигнати
високи трудови успехи.

София, 5 октомври 1978 г.

Председател на Държавния съвет
на Народна република България:

Секретар на Държавния съвет
на Народна република България:

У К А З № 1011

от 28 МАРТ 1986 год.

ЗА ПОСТИГНАТИ ВИСОКИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ УСПЕХИ ВЪВ ВСЕНАРОДНОТО СОЦИАЛИСТИЧЕСКО СЪРЕВНОВАНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ НА СТРАНАТА ПРЕЗ ОСМАТА ПЕТГОДИШКА

ДЪРЖАВНИЯТ СЪВЕТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Н А Г Р А Ж Д А В А:

КОЛЕКТИВА НА МК "ДУНАРИТ" гр. РУСЕ С ОРДЕН "НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ" I-ва СТЕПЕН.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Т.ЖИВКОВ

СЕКРЕТАР НА ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ: /п/ Н.МАНОЛОВ

ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ
на
НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УКАЗ
№ 517

Държавният съвет на Народна република България въз основа на чл. 93, точка 23 от Конституцията и чл. 1 от Указа за духовното стимулиране в Народна република България

ПОСТАНОВЯВА:

Награждава

завод „Дунарит"-Русе

с орден „Червено знаме на труда",

за постигнати високи трудови успехи в изпълнението на плана за шестата петилетка.

София, 27 април 1976 г.

Председател на Държавния съвет
на Народна република България:

ДО
МАШИНОСТРОИТЕЛЕН
КОМБИНАТ „ДУНАРИТ“
РУСЕ

Скъпи другари,

Поздравявам ви най-сърдечно по случай награждаването на вашия трудов колектив с орден „Народна република България“ — първа степен, за постигнати високи производствени резултати през осмата петилетка.

На вас и вашите семейства желая здраве и щастие. Желая ви нови успехи в изпълнение на решенията на Тринадесетия конгрес на партията, за благото на скъпата ни социалистическа родина.

30 март 1986 г.

Т. ЖИВКОВ

В обстановка на прелом в развитието на социалистическото ни общество колективът на Машиностроителния комбинат „Дунарит" посреща две знаменателни дати: 85 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО И 110 ГОДИНИ ОТ ПОЛАГАНЕ ОСНОВИТЕ НА ВОЕННООТБРАНИТЕЛНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ В БЪЛГАРИЯ.

Погледнат от билото на тези годишнини, изминатият път буди основателна гордост, защото е с историческа значимост, градивен, път на класова закалка. Той се ражда в първите зари на свободна България с братската помощ на Русия, преминава машинната школа на Иван Загубански и Антон Иванов и навлиза в социалистическите петилетки, за да извиси предприятието в съвременен машиностроителен комбинат с творчески силен трудов колектив.

Двигател на устремното развитие на „Дунарит" през последните три десетилетия бе априлската линия на партията за обновление и динамично обогатяване на производствените мощности в промишлеността. Тяхното системно и планомерно разширение, реконструкция и модернизация доведоха до закономерното нарастване на промишлената продукция на предприятието през 1988 година над 160 пъти повече в сравнение с произведената през 1956 година. В трудовия герб на последните две петилетки работниците и специалистите поставиха знака на ускореното изграждане и въвеждане в действие на мощна и прецизна инструментална съоръженост, на разгърнати мощности за механично и пластмасово производство и на пресово-ковашка тилова база. Със създаването и развитието на филиалните цехове и заводи се отговори по-пълно на потребностите на страната от организиране на ефективни производства — противопожарна и медицинска техника, окомплектовки за металорежещи машини, стоки за народно потребление и др.

С лостовете на икономическия подход и стопанската сметка, с утвърждаването на нови форми на организация на труда и действена идейно-възпитателна работа все по-стабилно се гарантира изпълнението и преизпълнението на плановите задачи, непрекъснат ръст на обществената производителност на труда. На предна позиция застана научно-техническият прогрес. Заряд на инженерните проекти са мероприятията за системно обновяване на произвежданите изделия и въвеждане на нови, по-високопроизводителни машини и технологии, за механизиране и автоматизиране на производствените процеси и междуоперационния транспорт. Комплексната система за управление на качеството наложи щемпела на нужното равнище на продукцията.

Производствената и социалната програма на колектива са в единодействие. Създадена е система за повишаване на образованието

и квалификацията на кадрите. Непрекъснато се подобряват условията за труд и бит в цеховете. Организирано е съвременно медицинско и стоматологично обслужване в комбината, а така също и производство на месо и зеленчуци за столовото хранене. Ценни социални придобивки са и целодневната детска градина, търговският магазин, работническият клуб. През последните пет години в Русе, Тервел и Николово са построени над 150 жилища. Изгражда се почивна станция в Кранево, като през настоящата 1988 година ще започне строителството на профилакториума в лесопарка „Липник".

С много измерения е и богатият духовен живот на колектива. С неговия делник и празник дълбоко са сродени Ансамбълът за народни песни и танци, драмсъставът, литературният кръжок и клубът на приятелите на книгата, Групата на военните писатели. Физкултурната и спортно-състезателната дейност е поставена на масова основа.

Мащабна е равносметката на сътвореното в Машиностроителния комбинат „Дунарит"! То е завоевание на поколения машиностроители, на боева партийна организация, на кадри с творческа зрелост. Множител на успехите е съветският опит, подкрепата на трудовите колективи от системата на обединението, стремежът към деснофланговото място в социалистическото съревнование. Признание и оценка са двата ордена „Народна република България" — I степен, орденът „Червено знаме на труда", знамената на трудовата слава и редицата други отличия, които окрилят и вливат нови сили в подстъпите към рубежите на бъдещето.

Днешният ни мост към това бъдеще е преустройството в мислите и действията. Преустройство, което ще засили енергията на съзиданието и ще извиси нашата отговорност, организираност и дисциплина като действени стопани на този огромен обект на социалистическата собственост. В процесите на качествено новия растеж непресъхващи извори на вдъхновение ще бъдат революционната и трудовата героика на извървяния от предприятието път, партийните предначертания, моралният кодекс на работника и служителя от Машиностроителния комбинат „Дунарит". И няма съмнение, че и занапред нашият колектив като мощен отряд на русенската работническа класа и здраво звено на машиностроителната промишленост в България ще бъде на височината на времето и ще дава все по-активен принос за непрестанния възход на социалистическата ни родина!

Стоян СЪБОТИНОВ,

главен директор на
Машиностроителен комбинат „Дунарит"

НАЧАЛОТО

ОТОЛАРАН

Учредителите.

Старата фабрика.

Непосредствено след края на османското иго нашата освободителка Русия помага и за създаване на армия, флот и отбранителна индустрия на младата българска държава. По инициатива на императорския комисар в България княз Дондуков-Корсаков били подарени на българското княжество 5 парахода, 7 парни катера, шхуна, други катери и гребни лодки, с които се поставя началото на Дунавската флотилия и морска част с щаб в Русчук. Заедно с тях са подарени съоръжения, инструменти и машини за флотския арсенал. Това е портови завод за ремонт и преустройство на плавателните съдове, а така също и за производството на различни муниции и боеприпаси. Той се е намирал до старото устие на р. Русенски Лом в района на флотските казарми и е бил единственото за тогава у нас механизирано, модерно (в сравнение с останалите) предприятие, снабдено с парни машини, парен чук, добре обзаведено леярно, стругарно и механично отделение и корабо-ремонтен цех.

По същото време е организирана дейността и на артилерийския арсенал, който е функционирал в сгради на речното управление в близост до сегашното управление на Пристанищния комплекс, а по-късно — в крепостта „Левент табия".

Военните арсенали у нас, организирани от временното управление и руски офицери, по същество са първите машиностроителни звена в страната. В технически аспект това са работилници или по-точно фабрики за оръжие и муниции. Интерес представляват артилерийските арсенали, които принадлежат към техническите артилерийски заведения. Те изработвали и ремонтирали лафети, затвори и останалата материална част, а също и превозните средства на артилерията. В арсеналите е имало различни работилници: ковашки, леярски, стругарски, шлосерски, за запояване и занитване, монтажни, оръдейни, лафетни, дърводелски, колесни, сараш ки, бояджийски, лаборатории за механични и химически изпитвания на материалите, а към концлагерите — и чертожни отделения.

Усвояването на бойната техника, ремонта и производството на боеприпаси се извършва под ръководството и активната помощ на руски офицери, матроси и работници, каквито в периода от 1879 до 1885 година в Дунавската флотилия и арсеналите на българската служба е имало общо 82 души. В русенските арсенали са произведени основните количества боеприпаси и други бойни средства наше производство, които са употребени в защита на Отечеството ни както в Сръбско-българската война през 1885 година, така и през Балканската. Между

съюзническата и Първата световна война.

Начало на специализираната подготовка на технически кадри поставя първото българско професионално-техническо училище — т. н. машинна школа, основана през 1881 г. Характерна е дейността на един от първите изобретатели — Иван Недков, завършил през 1889 г. машинната школа. В арсенала на Дунавската флотилия той изработва парна машина за катер, която получава златен медал на първото българско земеделско индустриално изложение в Пловдив през 1892 г. В машинната школа през 1892—1895 г. учи и Иван Загубански — легендарният куриер на Лениновата „Искра. В едно малко помещение на флотския арсенал са ставали сбирките на първия марксически кръжок в българската армия, създаден през 1902 г. от Вълбан Стоянов. Активен кръжочник е бил и Антон Иванов — бъдещ секретар на Централния комитет на БКП.

Освен с организацията на русенските арсенали техническите им кадри се занимават и с обществена дейност. Така през февруари 1885 г. те образуват в гр. Русе първото българско техническо дружество. Дружеството развива полезна просветна дейност, като устройва събрания и публични сказки за развитието и новостите в техниката.

В сътрудничеството с арсенали те, както и за самостоятелни производства през този период в Русе са създадени и други промишлени предприятия. Една от тях е фабриката на братя Иванови, в която поради изключително лошите условия на труд, безчовечната експлоатация и липсата на елементарни условия за техническа безопасност през 1897 г. избухва голямо количество барут. Загиват около 200 работника, което е повод от името на парламентарната група на БРСДП народният представител Никола Габровски да поиска от министрите на вътрешните дела и търговията да дадат под съд виновниците (а това са собствениците) за тази катастрофа.

Едно от предприятията за задоволяване на потребностите от барути е и създадената от акционерно дружество през м. октомври 1903 г. в Русе фабрика „Принц Борис", чиято база се организира на сегашната площадка на Машиностроителния комбинат „Дунарит". Предприятието е представлявало отделни работници за различните производства, организирани в неподходящи помещения, с ръчно задвижване на машините и съоръженията. Срещу лошите условия на труд и за по-справедливо заплащане работниците са водили политически борби, ярка изява на които е стачката през 1928 г. под ръководството на комунистите Иван Колев, Дочо Панков и Александър Андреев.

ПРЕЛОМЪТ

ПРЕЛОМЪТ

Общ поглед към инструменталния цех на завод № 4 на комбината.

Хиляда деветстотин четиридесет и четвърта година сварва фабрика „Принц Борис“ с три участъка — за барут, огнепроводен шнур и каменарски взривове. След 9. IX. 1944 година предприятието е наименовано „Дунарит“, а на 23. XII. 1947 г. е национализирано и оглавено от първия народен директор Коста Момчилов. Фабриката продължава производството си по същата номенклатура, но се вземат решителни мерки за подобряване условията на работа, за безопасността и хигиената на труда, за храната и облеклото на работниците.

Изключителното внимание, което се отделя на внедряването на достиженията на научно-техническия прогрес в промишлеността след историческия Априлски пленум на партията, дава своето отражение върху израстването на предприятието в техническо и технологично отношение. Механизират се голяма част от процесите, въвежда се нова техника и за 8 години основните производствени фондове и производството се удвояват. През този период директори на предприятието са последователно Иван Попов, Димитър Ненов и Борис Василев, а секретари на партийната организация — Тодор Иванов и Петър Гедионов.

Действително коренен прелом в цялостното развитие на „Дунарит" настъпва след 1964 година, когато то влиза в системата на ДСО „Металхим". За двадесетина година в редиците на „Металхим" ръстът на нарастване на основните производствени фондове е 12 пъти, над 47 пъти — обемът на промишлената продукция.

Във всестранното развитие на предприятието годините на петата петилетка се характеризират с усвояването на детониращите шнурове и гранулирания тротил, на изделията 305, 505, 680 в монтажното производство. Създава се и ново направление — производството на пластмасови детайли, организирането на собствено инструментално производство. Това е периодът на проектиране и осъществяването на първия етап от реконструкцията и разширението на мощностите и на собствените енергетични източници.

През периода на VI петилетка продължава ускореното внедряване на научно-техническия прогрес в производството. Произвежданата продукция през 1975 година е 2,7 пъти повече от 1970 година. През този период са усвоени и влизат в производство изделията 308, 401, 402, 680—М, 405, 406, с което в значителна степен се обновява и издига нивото на произвежданата продукция. Продължава реконструкцията и модернизацията на мощностите — внедрени са първите лентови конвейери при монтажните операции, механизира се контролът на пластмасовите детайли, въвежда се статистически метод на контрол при някои от детайлите и др. Съществена придобивка е новият цех за пластмасови детайли, въвеждането на който дава възможност да се преустроят площите и за другите производства. Петилетната програма е изпълнена на 10 ноември 1975 г. За тази трудова победа колективът на завода е удостоен с орден „ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ НА ТРУДА" През периода 1961—1975 г. директор на завода е Петър Екзаров, а партиен секретар — Марчо Русев.

Първите три години на VII петилетка (1976—1978) са време на усилена реконструкция и модернизация. Построен е и влиза в експлоатация нов инструментален цех. Даден е осезателен тласък на

рационализаторското движение. С усвояването и налагането на механиката на изделия 405 и 406 е въведено ново направление в производството — механичното. С това се създават условия и за затваряне цикъла на производството на изделия в рамките на комбината (без леене и ковене). Създаден е първият филиал извън предприятието — участък за пластмасови детайли в село Ломци.

Този период е характерен и с целенасочени усилия и мащабни резултати в решаването на социалните проблеми на колектива: предоставени са 48 жилища, със собствени сили са изградени детска градина, плувен бсаейн, политико-просветен център, младежки клуб, спортни площадки. Разширена е оранжерията, създадена е свинеферма, започнато е цялостно благоустрояване и хигиенизиране на заводския район. „Дунарит" посрещна 75-годишния си юбилей през 1978 година като обновяващ се машиностроителен завод. Колективът бе удостоен с орден „НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ" — I степен. Директор през това време е Антон Антонов, а секретар на заводския партиен комитет — Богдан Георгиев.

СЪЗИДАНИЕТО

СРЗНДАНЕТО

Работен участък от монтажното производство на комбината.

В резултат на създадените възможности за развитие на „Дунарит" през VIII петилетка настъпват съществени количествени и качествени изменения, които довеждат до прерастването на завода в края на 1980. г. в машиностроителен комбинат с три откроени направления на производствената дейност.

Кои са по-главните измерения, характерни за развитието на комбината през този период?

В монтажното производство е извършена реконструкция и модернизация на почти всички мощности на цеховете 120, 130 и 150, с което са осигурени възможности за разсредоточаване на производството. Извършено е преустройството на две нови сгради — участъци за усвояване на нови изделия.

Продължава обновлението на производството. През периода са усвоени нови изделия. Извършено е проектиране и започва изграждането на нова производствена и складова база, съобразена с най-новите постижения на техническия прогрес.

В пластмасовото производство на основата на цех в началото на 1981 г. започва да функционира завод с възможности да задоволява нуждите от пластмасови детайли и сборки с най-голяма сложност. През периода са изградени и влизат в експлоатация втори цех в Русе, нови цехове в Ломци, Хлебарово, Баниска и Преслав. Извършени са значителни преустройства в основния цех 210. В края на периода са положени основите на монтажно производство в завода, в действие са нови инструментални мощности на завода за ремонт и производство на резервни части — ИЕ за собствени нужди.

Най-голямо развитие през този период получава механичното производство. От един цех в състава на комбината започват да функционират два механични завода. Построени и въведени в действие са цеховете в Алфатар, Тетово, два цеха в Русе. Подготвят се за действие и цеховете в Каменово, Алеково, Цар Асен и Кайнарджа.

Наред с реконструкцията на мощностите на централната площадка на завода „Хан Тервел" се изграждат цехове в Зърнево, Орляк, Жегларци и Безмер. Нови са и цеховете в Бенковски и Нова Камена. В механичните заводи в Тервел и Русе се набира опит в леенето на изделия за монтажното производство, в щанцването и коването, в термичните и галваничните обработки.

Голямо израстване в количествено и качествено отношение бележи инструменталното производство. От 1983 г. то е обособено заедно с производството на нестандартно оборудване и ремонтната дейност в ЗИЕНОР. Съществени изменения настъпват в качеството на оборудването и квалификацията на кадрите. Реконструиран е цехът в Тервел, изграден е цех в състава на завода в Окорш, в процес на изграждане влизат цехове в Ново село и Карапелит.

В тези мащаби и характеристика „Дунарит“ отбелязва своята 80-годишнина като един икономически потенциал от нов тип — МАШИНОСТРОИТЕЛЕН КОМБИНАТ. Той вече има сили да решава сложните и комплексни задачи, които поставя съвременното производство, способен е да затвори в рамките си цялостното производство на редица съвременни изделия, а също така да е достоен партньор на другите комбинати в производството на възли за по-мащабни изделия както от монтажното, така и от други производства.

За развитието на комбината активен принос има БРВ, създадена през 1979 г., прераснала в научноизследователски институт през 1985 г. Той се утвърждава като важно звено в разработката и внедряването на новите изделия и технологии в реконструкцията и модернизацията на предприятието. Над 80 на сто от извършеното строителство и преустройство през този период колективът изпълнява по стопански начин.

Наред с развитието на икономическия потенциал са осъществени и редица социални инициативи: построена и оборудвана е модерна база на здравната служба, развива се помощното стопанство, което вече задоволява изцяло нуждите с месо и в голяма степен със зеленчуци, разширена е детската градина, построен е модерен магазин за стоки от ежедневна необходимост, развит е пункт за някои услуги, разширена е столовата база и битовките към редица цехове. В Русе са изградени 36 жилища и първите 28 жилища в село Николово. Започва изграждането на почивната станция в Кранево. Колективът ознаменува 80-годишния юбилей на своето предприятие с изграждането на бюст-паметник на основателя на съветската държава В. И. Ленин като символ на дълбока благодарност за братското сътрудничество.

ПРОГРЕСЪТ

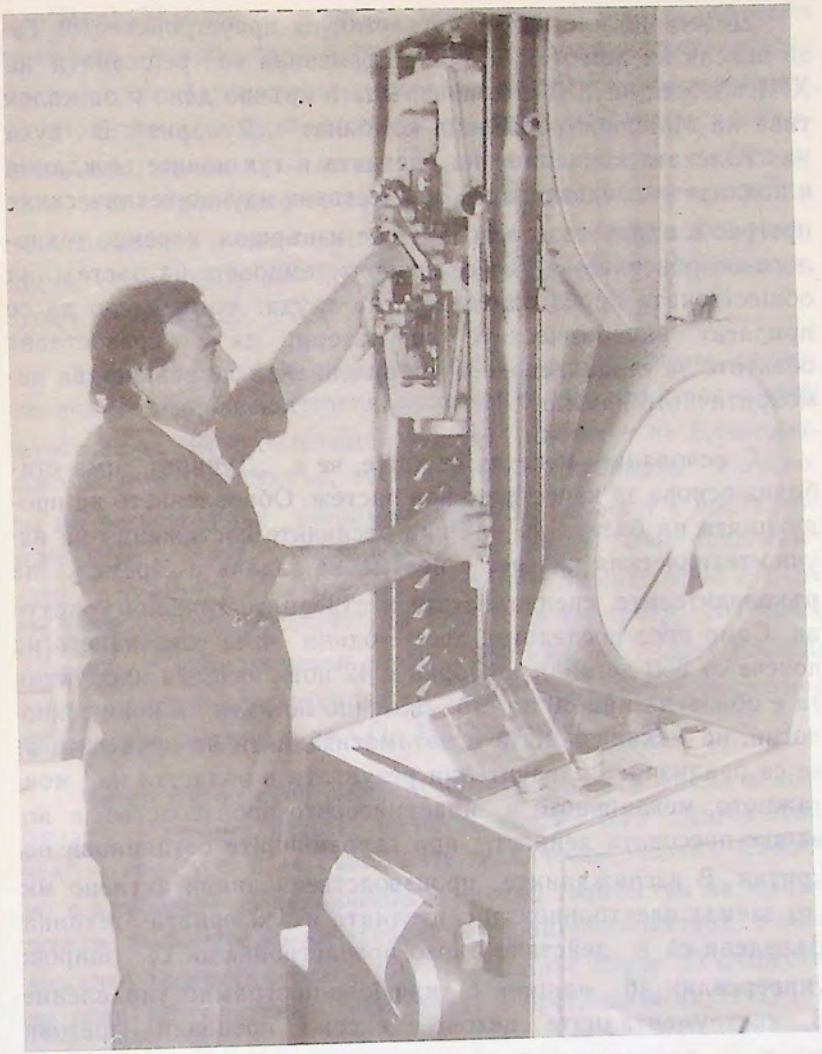

За да бъде продукцията със задължителното високо качество, механичните изпитания в централната лаборатория винаги са прецизни.

Девета петилетка — петилетка на преустройството! Тази повеля на живота, станала сърцевина на решенията на XIII конгрес на БКП, се превръща в кръвно дело и за колектива на Машиностроителния комбинат „Дунарит". В духа на Юлската концепция на партията и тук новите виждания и подходи означават: да се осъществява научно-техническият прогрес и върху тази основа да се извършва коренно технологично обновяване; да се ускорят темповете на растеж на обществената производителност на труда; комплексно да се прилагат икономическите регулатори; да се предоставят обектите за стопанисване и управление, да се разширява демократичното начало.

С основание може да се каже, че в „Дунарит" има стабилна основа за качествено нов растеж. Обновлението на продукцията на базата на най-прогресивните постижения на научно-техническия прогрес е неотменна задача и стремеж на ръководителите, специалистите и отделните трудови колективи. Само през последните десет години чрез усвояването на повече от 850 детайли и сборки и 42 нови изделия продукцията е обновена над 80 на сто. Именно по пътя на нови технологии, на механизацията и автоматизацията на процесите вече са реализирани значителни резултати в областта на монтажното, механичното и пластмасовото производство, в ковашко-пресовата дейност, при галваничните безцианови покрития. В изгражданите производствени линии активно място заемат електронноизчислителната и лазерната техника. Въведени са в действие бързо пренастройващи се, широко универсални 46 машини с цифрово-програмно управление. В инструменталните цехове с високо прецизни фрезови, стругови, пробивни и ерозийни машини с цифрово-програмно управление.

Внедряването на оборудване и апаратура на световно равнище, изработването на изделия и възли с голяма точност и сложност стимулират техническото и професионалното израстване на комбинатския коелктив, неговото самочувствие като колектив — машиностроител. В процес на усвояване, а и в производство са нетрадиционни до скоро изделия за медицината и противопожарното дело, металорежещи машини, оборудване за хранително-вкусовата промишленост, стоки за бита и др.

За постоянното обновяване на конструктивните, технологичните и производствени решения голям дял имат специалистите от Научноизследователския институт и Електронноизчислителния център, новаторите от комбината. Началото на регистрирана рационализаторска дейност е поставено през 1976 г. През този период са постъпили 2081 предложения, като само за последните 5 години техният брой е 1 151 От 1986 до деветмесечието на 1988 г. са внедрени 234 предложения с икономически ефект 1 650 хил. лв. През последните три години колективът на МК „Дунарит" е постоянен първенец в системата на СО „Металхим".

Челен отряд сред дейците на творческата мисъл в комбината са специалистите, възпитаници на ВТУ „Ангел Кънчев" — гр. Русе, и на съветските технически вузове. Ежегодно в клубовете за техническо и научно творчество на младежта, в клубовете на качественика и рационализатора, в младежките творчески колективи те решават близо 20 съществени теми, като активно участвуват в прегледите за ТНТМ и техните разработки винаги се представят на националната изложба в Пловдив.

За постигнати високи творчески успехи колективът на Машиностроителния комбинат „Дунарит“ е удостоен за втори път с орден „Народна република България“ — I степен.

* * *

Богати на съдържание са летописните страници от историята на Машиностроителния комбинат „Дунарит“. Всяка една от тях е с почерка на класата — революционен, творчески, градивен. Те ще бъдат завещани като най-скъпо наследство от поколение на поколение, за да се допълват с нови дела, издигащи на още по-високи върхове трудовата слава на комбината.

ЩАФЕТАТА

Още един млад работник прави успешно първите си стъпки в избраната професия в инструменталния цех на завод № 5.

ПЛАЧКОВИ

Здрави корени е разпростряло родословното дърво на фамилията Плачкови в комбинат „Дунарит". В основите на предприятието са се вградили за цял живот цели четири поколения, пред чиито очи е набирало мощ съзиданието. Преди близо половин век прага на тогавашното барутно отделение прекрачва първият — дядото Марин Плачков, за да задвижи генератора на родословната работническа сила. И да постави началото. От което ще тръгнат бащата — и той с името Марин Плачков, синът Васил, внукът Здравко... Работническата клетва е събрала днес близо 25 родственика от фамилията Плачкови в комбината, които са натрупали общо над 500 години работа в щафетата на времето.

Поколение след поколение пътува семейният кораб на рода Плачкови, но неговият първи и последен пристан си остава „Дунарит". Може би защото е родословна черта дадената мъжка дума. Или защото такава е кръвната им група — да влагат сърцето си докрай във всяко начинание. По плачковски. Както ги знае цялото село Николово.

Колко ли къщи биха съградили за толкова години живот дошлите край Русе потомствени балканджии... Предпочели да съзиждат завод. Заедо с другите от класата. С оная обич към труда, която им завещал родоначалникът на фамилията Марин Плачков. И с работническата си съвест за добре свършена работа.

Така върви делникът им — смислен и богат, от първите до днешните потомци на рода. С изпълнени петилетки за по три и половина — четири години, които са и най-щастливите мигове на тези хора.

ГОРДАШОВИ

Един упорит руснак на име Феодор Гордашов ще намери след първата революция в Русия своята втора родина в България, ще замени родния град Краснодар с Габрово и по неведомите пътища на съдбата ще потегли преди 50 години към Русенската околия, за да впрегне мъжката си сила във фабриката, скрита между баирите на града и селото. Ще се пресели

с жена си и цял живот ще учи на трудолюбие своето поколение. В кръвта на фамилията Гордашеви ще влеят младостта си, облечена в дочени дрехи, и синът Феодор, двете дъщери Тотка и Дешка, които разперват нашироко клоните на рода в завод „Дунарит", за да заякчат темелите му до днес като водещ комбинат в тази област в страната. Вече над 35 години потомокът Феодор прибавя ден след ден към упоритостта на бащи си, усещайки опората на двамата си сина Димитър и Тодор. Три брънки от веригата на поколенията, поели щафетата на работническата класа.

През годините вървят завети те на фамилията Гордашови. Твърдата им вяра в успеха на започнатото дело, работата до изнемога, непримиримостта им. И нито крачка назад, щом веднъж са изрекли думата „Ще бъде!". Незабележимо са слели да лечната си руска кръв с колективи и стъпка по стъпка предават от ръка на ръка тънкостите на занаята. Без героизъм, по чо вешки намират брод към сърцата на хората, в които живее с настоящето и бъдещето си комбинатът. По скелите на времето живеят в неговите цехове и води всичките Гордашови, обрекли съдбите си заедно с другите в името на успеха, превърнали в плът и кръв изконното трудолюбие на рода.

Някога и днес. Бъдещето продължават издънките на следващите поколения...

С КРИЛЕТЕ НА МЛАДОСТТА

Техният принос за изпълнението на производствената програма днес се измерва с една дума: Бъдеще. Не само защото една четвърт от трудовия колектив на комбинат „Дунарит" са млади хора, чиито дела пулсират в сърцата на 14 младежки трудови колектива и три творчески единици. В тях е гаранцията за развитието на предприятието по единствено възможният път, трасиран от времето — научно-техническия прогрес.

А те са винаги в челото: всяка разработка от инженерния проект на комбината, всяка нова технология и изделие са внедрени в производството и с дързостта на комсомолската младост. Родена и оживяла в инициативите „За високо качество — комсомолска гаранция", „Всеки комсомолец — организатор и

рационализатор на работното си място", „НТП и челният опит — територия на младежкото дръзновение", „Усвояването — младежко дело", в движението „Героят е винаги в строя", в поетите шефства над изделията...

ЕДИН ЗА ВСИЧКИ, ВСИЧКИ ЗА ЕДИН

е неписаният девиз на младежкия трудов колектив „Виктор Хара", създаден на територията на монтажния участък в завод 2. Сега никой не подлага на съмнение родената преди 4 години идея да се сформира самостоятелна младежка единица за производството на изделие със завишена трудност в един от най-важните участъци. Несигурността на риска се преодолява със сплотеността на колектива, със задружния живот на двайсетина млади момичета, които доказват със силата на вярата, че могат. Не само с утвърждаването на едно ново производство, но и с високото качество на изделието, което не познава върната партида от приемчиците. Необяснимо е как тези млади майки успяват да бъдат и сред семействата си, и край машините: От ранна утрин до късна вечер, щом трябва да се изпълни поетото работническо обещание. Но нито един от членовете на МТК „Виктор Хара" не го определя като героизъм. А като утвърждаване на доверието и залог за успехите.

С ЦЕНАТА НА ВСИЧКИ УСИЛИЯ

15 конструктори, технолози и изпълнители, обединени от една идея в младежки творчески колектив, вече четвърта година доказват водещата си роля при внедряването на нови изделия и технологии в производството на комбината. Продукт на времето и стратегическата повеля за научно-техническото превъоръжаване, младите хора от технологичния отдел по механично производство са челно звено в научноизследователския институт „Дунарит". Интелектуалният „мозък" на създадените над 30 перспективни технологии, усвоените 308 детайла и сборки и 29 нови изделия.

Наричат ги младежи и девой-

ки с добри качества, които начал никът на отдела инж. Васил Цветков е успял да сплоти с добра организация на работа и творческа свобода при необходимата специализация на конструкторите и технолозите. Високото качество на разработваните технологии и изделия, нарасналата производителност на труда идват сами. Тук, в този младежки творчески колектив, всяка задача се поставя с максимална точност и срокове на изпълнение, разчетена в задружните усилия на кипящите от идеи млади хора. Впрочем те са и олицетворение на онази стратегия за качествен подбор на кадри, на стипендианти и дипломанти, върху които се гради настоящето и бъдещето на комбината.

ДЕСНО-ФЛАНГОВИТЕ

ДЕСНО-
ФАНТОБИТЕ

Върху знамето на комбината за втори път заблестява високата държавна награда — орден „Народна република България" — I степен.

Тече един обикновен ден за колектива на МК „Дунарит“. Обикновен, защото в производствените звена, в цеховете и в заводите ускорено пулсират горещите сърца на хората, дошли тук, за да докажат с лична инициатива, творчество и отговорност съпричастието си в сложното и необходимо производство. И необикновен — в Клуба на орденоносците и първенците са се събрали деснофланговите, за да поговорят за своите дела, за амбициите си и тяхнто покритие сега, в дните пред ЮБИЛЕЯ. „Да си припомнят първите крачки, да споделят своите идеи за бъдещите месеци и години: как трудът да стане по-ефективен, челният опит да се внедрява с ускорени темпове, а творчеството да стане задължителен атрибут за всеки член на колектива“. — както подчертава инж. Цветанка Владова, председател на клуба. Хората, събрали се тук, са трудовата слава на комбината. Те олицетворяват нейната сила, здравата ѝ класова закалка. Те предлагат и изискват — в името на РАСТЕЖА.

Ще разкажем за трима от тях, поели щафетата на работническата традиция, СИЛНИ С ДЕЛАТА СИ.

НАЙ-ВЯРНАТА ПОСОКА

Връстничката на Свободата Стефка БОЖЕВА, която близо четвърт век се труди в пластмасовото производство, отличният производственик и силен човек твърди: „Приятно ми е с тези хора, в този колектив!“.

Човешките пътища са различни. И зависи само от тебе кой от тях ще подхванеш, какви ще бъдат крачките ти. За Стефка Божева нещата потръгнаха от начало — връстничка на Свободата, тя започна трудовия си път преди 24 години в пластмасовото производство. Трудно ѝ беше, даже много трудно, но от една страна умееше да концентрира силите си, а от друга — тогавашният майстор Венелин Екзаров ѝ помогна да навлезе в работата.

После за нея говореха, че имала силен старт, че и късмет. А истината бе съвсем друга. Просто тя отрано се научи да побеждава: нормите, житейските трудности. Точно кога започна да говори на „ТИ“ със сложната техника и отговорното производство тя не си спомня, но факт е, че още на втората година стана бригадир. И тъй като не бе свикнала да гледа на себе си като на изключение, малко ѝ беше неудобно — нали в бригадата имаше хора с по-голям стаж, с повече опит... Но щом веднъж е избрана за бригадир, значи трябва да отстоява доверието. И тя успя.

Стефка Божева разсъждава така — машината ще си свърши работата, но щом човекът не е на мястото си, едва ли крайният продукт ще бъде с необходимото качество? Значи технологията трябва да се спазва прецизно — времето, температурата и налягането да бъдат в точно установените граници. Впрочем човек трябва да бъде не по-малко прецизен и в отношенията си с хората. Иначе синхронът „труд — взаимопомощ — крайни резултати“ трудно ще се получи.

Сега всички говорят, че в бригада „Мара Малеева“ се трудят не колежки, а приятелки. Едно е, че производството върви, а друго — общественият живот в колектива, празнуваните заедно рождени дни, общите мисли и стремежи.

Стефка Божева се труди в пластмасовото производство четвърт век и сега, като се връща в спомените си за отминалите месеци и години, със спокойствието на силния човек може да твърди, че са преминали, така, както е искала — ускорени, бързотечни. Не са малко и наградите — два пъти „Отличник на Министерството на машиностроенето“, многократен ударник, постоянен качественик. Комунист от 1974 година, по-късно член на партийното бюро на цеха, тя умело

съчетава трудовите задължения с обществените. А като добавим, че е майка на три деца и вече има и две внучета става ясно, че е сполучила твърде много. Впрочем една от дъщерите ѝ — Галина Божева, също е спечелена за завода и успешно се труди в ОТКК.

Спомените продължават да напират — близки и далечни, но Стефка Божева тръсна глава и се усмихна. После каза просто: „Приятно ми е с тези хора, в този колектив!"

ОГЪНЯТ В СЪРЦЕТО

Разказваме за Мати МАТЕВ — опитния програмист, от когото зависи до голяма степен високоефективната работа на машините с ЦПУ, орденоносеца, човека, спечелил с много труд и професионализъм уважението и признанието на колектива.

Житейската биография на Мати Матев, роден през 1948 г. в село Межден, Силистренско, започва тук през 1970 година. Работи като началник склад, като счетоводител, но когато постъпва в инструменталното производство като фрезист, започва истинското летоброене на професионалното му израстване.

— Бяхме малко фрезисти и отговорните детайли дойдоха твърде рано. И трябваше да покажа — ставам ли за тази работа или не — спомня си той.

Явно е, че се е осъществил първият вариант. И сега Мати Матев има пълното право да твърди, че е сполучил в професионалното си израстване, че това, което по-рано за него е било мечта, сега е обикновено всекидневие. Нека надникнем в него.

Да обясняваме доколко е отговорно инструменталното производство, в което се труди Мати Матев, не е необходимо. Само ще добавим, че той е на един от възловите участъци като програмист на високоинтелектуална техника. Основната задача е програмният продукт, получен от компютъра,да бъде подходящ за различните видове машини с ЦПУ. А оттук нататък операторите да вършат своята работа спокойно и със задължителния висок темп. Така че трудът на Мати Матев пряко кореспондира и с изпълнението на производствените задачи, и с качеството на изделията.

— В моята работа е необходимо детайлното познаване на машините с ЦПУ и програмната техника за тях, както и умение да се „разговаря“ грамотно с компютъра — подчертава Мати Матев. — Участвувал съм в рационализаторски колективи, чета много. Последното е задължително, за да бъде човек на равнището на техниката.

Нека сега излезем за малко от това „компютърно всекидневие“ и навлезем в другото — на общественика Мати Матев. От 1973 г. той е комунист, става групов партиен отговорник, член е на заводския профкомитет. И в този „синхрон“ на труд и разгърната обществена дейност опитният специалист получава и най-голямото признание на колегите си от комбината — избран е за член на стопанския съвет на СО „Металхим“.

Ще добавим още няколко щрихи към портрета на Мати Матев — той е най-младият орденоносец в комбината (носител е на „Орден на труда“ — златен. Навремето първата машина с ЦПУ е поверена на него — няма да отваряме дума за изключително високото доверие. Женен е, има две деца, а съпругата му — Йорданка Матева се труди също тук като комплектовчик.

Такъв е Мати Матев — устремен, делови, всеотдаен И огънят в сърцето му гори, както в първите години, а пламъкът сякаш е станал по-силен.

ЖИЗНЕНА ПОЗИЦИЯ – НЕСПОКОЙСТВИЕ

Щрихи към портрета на Венелин ЕКЗАРОВ — началник на цех 120, откровен разговор за необходимите черти на ръководителя, за високите изисквания, които поставя времето пред всеки трудов човек, за отговорността и дълга.

Денят на Венелин Екзаров може да започне по сто различни начина, но за предпочитане е в първите часове той да обходи различните участъци (твърде отдалечени един от друг), да се срещне с ръководителите на всеки от тях — да пие вода от извора, както се казва. И това не е самоцел, а житейски и трудов принцип, изработен в течение на годините. Защото само добре информираният за нещата в цеха ръководител може да вземе най-вярното решение, да

разплете възела от проблеми, да концентрира силите. Само че това умение не е дошло отведнъж. Нека се върнем към началото.

През 1962 г. Венелин Екзаров постъпва в „Дунарит" като работник в монтажното производство. Монтажната дейност усвоява твърде бързо и „бригадирският пагон" идва в резултат и на моженето му, и на вродената му способност да отчита главното от второстепенното, да накара хората да работят като единно цяло.

След курсовете в гр. Сопот, от 1966 г. до началото на седемдесетте той изпълнява длъжността началник на монтажния цех, а от 1971 г. е началник на цех 120. През 1966 г. се оженва за Антоанета и житейската им съдба върви заедно с производствената, защото тя също се труди в комбината (в момента като завеждащ БРИЗ на завод № 1). В семейството се раждат и двете момчета, идва и новото жилище...

Животът на Венелин Екзаров не тече гладко и равномерно, пък и той не е такъв човек. Защото винаги взема присърце възложената работа и прави възможното (и невъзможното) тя да бъде свършена както подобава. И още — твърде много държи на дисциплината — технологична и трудова, на това производственикът или специалистът да подхождат със сърце към работата си. И съвсем не са рядкост и неприятните разговори. Защото Венелин Екзаров органически не може да понася безразличието, лъжата, клинченето — ден да мине, друг да дойде.

Обществените му задължения не са малко и ги изпълнява с нерв и себеотдаване. Член е на партийното бюро на ППО в цеха, държи особено много на личния пример и откровения диалог. Вярва на хората и му вярват. Впрочем той е съавтор на изобретение, има в творческия портфейл 6 внедрени рационализации, донесли и икономически, и социален ефект.

За умората Венелин Екзаров не обича да говори. За него тя има друго име — дълг, отговорност, изпитание на силите. Той е бодър и жизнерадостен, както в първите години на своя трудов път, и само среброто в косите говори за неспокойствието му в делника, станало жизнена позиция.

РАВНОСМЕТКА В ЦИФРИ И ФАКТИ

Общ изглед на комбината.

Ансамбълът за народни песни и танци при комбината печели сърцата с вихрения ритъм на самодейното творчество.

● През годините на осмата и деветата петилетки производството на Машиностроителния комбинат „Дунарит“ е увеличено 5 пъти, а основните фондове — 8 пъти.

● Постъпили са 2081 рационализаторски предложения. През последните три години техният икономически ефект е 3 млн. лева.

● Удвоен е броят на специалистите с висше образование.

● Сключени са 40 договора със стипендианти на комбината за обучение във ВУЗ в СССР, 10 от които вече работят в колектива.

● През 1988 г. във ВУЗ се обучават 95 стипендианти на комбината, а 100 души повишават образованието си в средни технически училища.

● В здравната служба на предприятието работят трима лекари, трима фелдшери и две медицински сестри.

● През 1988 г. към здравната служба са разкрити и кабинети по неврология, дерматология, физиотерапия и аптека.

● През същата година са раздадени 1594 карти за лечение и отдих.

● За 8 години са построени 90 жилища в гр. Русе и 28 в с. Николово. Предстоящо е изграждането на жилищен блок с 50 апартамента.

● В строителство е почивна станция с 300 легла в с. Кранево, а в процес на проектиране са почивна станция в с. Рибарица и профилакториум в лесопарк „Липник“.

● Колективът разполага с 3 търговски обекта за стоки от първа необходимост. Предстоящо е строителството на „Алея на услугите“ и автомивка.

— В гр. Русе е създадена материална база за Клуб на машиностроителя.

● Детската градина към комбината е с 95 деца.

● Помощното стопанство се състои от свинеферма, оранжерия, зеленчукова и овощна градини, като произвежданите 35—40 тона месо и около 60 тона плодове и зеленчуци задоволяват сто на сто нуждите на столовото хранене в комбината.

● В двата стола са създадени условия за хранене на 75 на сто от личния състав на комбината.

● През 1988 г. са създадени работилница за производство на топли закуски и газирана вода.

● Ансамбълът за народни песни и танци, създаден през 1986 г., включва танцов състав, битов хор и оркестър. През 1987 г. битовият хор става лауреат на фолклорния фестивал в Русе „Златната гъдулка", а танцовият състав е удостоен със званието „Първенец на Окръжния преглед на художествената самодейност".

● Към предприятието функционират драмсъстав, литературен кръжок, Клуб на приятелите на книгата.

● Традиционни са творческите контакти с Групата на военните писатели. МК „Дунарит" е учредител на ежегодната литературна награда „Единни в труд и бран!".

● Футболният отбор „Дунарит" е единственият работнически състав в Русенската община, който години е член на „А" зонова група като постоянен лидер. През 1988 г. отборът е на пето място в Републиканското работническо първенство.

● Годишно 300 работници и специалисти покриват нормативите на НФК „Родина".

● Клубът по подводен риболов „Иструм" е инициатор и учредител на Републиканското първенство по подводна стрелба по изкуствена цел.

● Морският клуб „Дунарит" включва отбори по водомоторен спорт и водни ски. В него членуват републиканските шампиони м. с. Пламен Бонев и Атанас Статев.

● Шах-клубът е създаден през 1973 г.

ОРЛИН ОРЛИНОВ

БАРУТНА ПОЕМА

1988

I

Ужасна тема!
Тема — динамит.
И лудият
такава би отказал!
Да пееш песен...
за какво?
За Дунарит?
Спасявай се, поете!
Бог те пазил!
Нима не чуваш
славея в нощта
как тебе мами
да му подражаваш?
Нима се свършиха
красивите неща —
промишленост
военна
да възпяваш?
Не споря!
Прави сте!
Но гледайте света:
дула все още,
мили хора,
зеят!
И хората гинат...
и шурти кръвта...
и славеите
хич не щат да пеят!
Какво тогаз?
Да скръстиме ръце?
Да чакаме —
дали ще ни пожалят?
Ония,
с електронното сърце —
които палят,
мирни самолети свалят?
Ония,
дето Никарагуа

на шиш пекат
и плащат в брой
на орди?
Ония,
дето тебе,
свобода,
във статуи
изобразяват
горди?
Ей за това
ни трябва
боен щит
и бдителност,
и мощ неуязвима!
Ей за това
ще има Дунарит!
И отбранителна промишленост —
ще има!

II

Има завод
край вечния Дунав,
завод
в гори зелени скрит,
завод на делото,
на честната дума,
завод
на име
Дунарит.
За него много-много
не се говори,
не се хвали той
със своя план,
но и Дунарит
всъщност
за мир се бори,
за мир —
от всеки човек желан.

От всеки ли?
Май че сбърка поета!
Не от всеки!
Има луди на този свят!
Има луди,
които нашата малка планета
искат
да направят
голям ад!
И дордето ги има
тези луди
дордето меч
зад гълъбова перушина е скрит.
рано заран
Дунарит ще се буди,
ще стои
ден и нощ
на пост
Дунарит!
Но кой е този завод?
От къде идва?
Къде отива?
Може даже
да се хванем на бас:
има ли тази продукция
перспектива?
Не знаем! —
отговаряме ясно ние —
това просто
не зависи от нас!
Българите са хора
миролюбиви,
работливи,
дай им да гледат
агнета и деца,
дай им да сеят
и жънат ниви,
те са хора
с добри сърца.
И може някой

от този факт
да се мръщи,
но не случайно
след толкова века труд,
ние люлки люлеем
и правим къщи,
а друг ни кара
да правим барут!
Друг ни кара,
щото ни мисли злото,
щото иска
да ни види
на колене,
да ни види слуги,
да обърне назад колелото,
ама ний сме проклети,
ние казваме:
не!
Стигат ни
и престигат
робия пет века!
Стига ни и престига
зло и тегло!
Ще живее свободно
и честно
човека,
както никога
не е било!
Ще живее —
напук на страха
и риска,
щото вярата в бъдния ден
му е щит,
щото цял народ
мирно бъдеще иска,
мирно бъдеще иска
и Дунарит!
Може някой да каже:
„Големи думи!“.
Да, големи са!

И ние не крием това!
Щото са платени
със кръв и куршуми,
с труд и живот
без права!
Платено е,
всичко безмер
е платено
и трябва да си
наистина луд,
ако в това време
обезверено
нямаш на сухо
шепа барут.
Да, велико нещо е,
братя,
барута!
Нищо в живота
не става без барут!
Нужен е той
всеки ден,
всяка минута
и най-вече
във нашия труд!

III

Дунарит
не значи само
боеприпас
и муниция!
Дунарит
е история!
Дунарит
е позиция!
Сто и толкоз
години —
на напредъка —
лост!

За да има
България —
Дунарит
е на пост!
И излиза.
във същност,
и излиза,
фактически·
комбинат
Дунарит
е комбинат
политически!
Арсенал
на идеи,
предимно
червени,
пръв запалил
искрата
на великия
Ленин.
Не разбраха
търговците,
дорде тъпчеха
касата:
Дунарит
стана кръстник,
знаменосец
на класата!
Произвеждал
барут
и какви не
изделия —
Дунарит
е помощник
на роба
и смелия!
Този,
който се бори,
който търси
защита,

може денем и нощем
на Дунарит
да разчита!
Но къде
е ключето
на тази
статистика?
Успокой се, поете!
Няма
никаква
мистика!
Ако има
напредък,
резултат,
перспектива —
не във цифрите
гледай —
потърси
колектива!
Потърси младежта,
потърси
комунистите —
там е тайната,
там:
в идеалите,
чистите!
Всички хора сме —
бъркаме,
позакъсваме
с плана;
всички хора сме —
мъркаме,
че ни стяга колана.
Но когато
ни прати
родината
зов —
няма хър,
няма мър —
Дунарит

е готов!
Няма ден,
няма нощ,
няма кодекс
и време,
има обич
и мощ —
Дунарит е на
стреме!
Дунарит,
аз обичам
твойте
будни очи,
твойте хора
обичам —
в тях
искрата личи!
И дано
не угасне
тази искра!
Тъй човешки
прекрасна,
тъй човешки
добра!
Не е само
до хляба,
до злини
и вини!
Всеотдайност
ще трябва
и на бъдните
дни!
Няма
тайно-потайно!
Има дълг!
Има дан!
Дунарит
всеотдайност

произвежда
свръх
план!

IV

Дунаритски фамилии —
слава!
Благодарност —
за вашия труд!
Дунаритската сплав
е такава!
Дунаритския сой
е прочут!
Имената ви мъжки
и честни —
ще се помнят!
И с много любов
ще ви славят
поетите
в песни,
щото бяхте
и пример,
и зов!
Вий дълга си изпълнихте!
Браво!
Щото имахте
вяра
и чест,
за да можем България
право
във очите
да гледаме
днес!
Да,
това не се мери
с медали!
Да,
това

не се мери
със чек!
Пита времето:
колко сме дали?
Пита всеки:
дали е човек?
И, спокойни,
отвръщате вие:
да, били сме!
До сетния час!
Но сърцето ни
знаем, че бие,
щото
внуците
идат
след нас!

V

Мени се времето,
приятели,
това, от вчера —
не е днес!
И ако някога
сме патили,
то е от липсата,
приятели,
от тънко чувство
за прогрес!
Все някой друг,
от горе някъде,
живота
да ни промени,
и предпочитаме
да чакаме,
и прости работи
протакаме,
в друг търсим
своите вини.

А що е,
всъщност,
преустройството?
На вятър дума?
Лесен лаф?
Не.
сложно му е само
свойството:
вгорчава често
преустройството
на дните
сладкия пилаф!
То иска
работа,
движение,
изобретателност
и нюх,
то иска
действие,
умение —
ръждясалото
да променяме,
то иска
точност,
поглед,
слух!
И ако мисълта
за чашката,
за бирения
моабет
е главна цел —
ще сме в опашката
и няма никога
юнашката
всред първите
да сме
напред!
Живота,
вярно,
често сложен е,

но всичко
ще е по-добре,
ако със ум,
любов
и можене,
без тарикатство
и велможене
дългът си
всеки разбере.
Сега, приятели,
геройството
не бива да е
само мит!
Геройството
е в преустройството,
а то било е вечно
свойството
и славата
на Дунарит!
И все пак,
все пак —
где е тайната? —
човек
законно
ще рече,
че Дунарит
във сложността,
безкрайната,
намери
златното ключе?
А отговорът
просто
там е,
сърдечен,
ясен
и открит:
не сменя
свойто чисто знаме
тоз,

който
служи
в Дунарит!

VI

Дано
се завъртят
нещата
във тоя свят
от динамит
и да изгрее ден,
когато
се разнесе вестта
крилата,
че Дунарит,
че Дунарит
от днеска
вече
бил закрит,
че ставал той
завод
за щастие,
за детски кукли,
пушкала
и вече щял
да прави части
за частни
аерокрила...
Но дотогава,
дотогава,
докато дойде
този ден,
ти,
Дунарит,
събирай слава
с труда си,
дето мир не дава

на всяка
помисъл
лукава —
мирът
да бъде
победен!

ЮНИ — ЮЛИ 1988

Съставител и редактор: Сотир Моллов

Художник: Сашо Стоянов

Графично оформление: Димитър Кръстев

Държавна печатница „Дунав" — Русе